

Metaal-CAO, klap in gezicht van jongeren.

Zoals bekend maakte het akkoord in de Stichting van de Arbeid tussen werkgevers en werknemers in november 1982 de weg vrij voor het inleveren van de prijskompensatie. In maart 1983 werd een principe-akkoord voor de metaalindustrie goedgekeurd op slecht bezochte ledenvergaderingen. Van de 2,06% prijskompensatie ging 1,86% naar vervroegde uittrekking van 60- en 61-jarigen en 0,2% naar nieuwe leerlingplaatsen.

Ondemocratische gang van zaken

De leiding van de Industriebond FNV heeft gemeend het nu verder wel zonder ledenraadpleging te kunnen stellen. De verdere uitwerking van het principe-akkoord is nog wel voorgelegd aan de landelijke Bedrijfs-groepsraad en de Distrikts Metaal Kommissies, maar het laat zich raden dat deze niet meer op volle sterkte draaien tijdens de vakantieperiode. Bovendien kregen de Distrikts Metaal Kommissies, waarin vertegenwoordig (st)ers van de Bedrijfsledengroepen zitten, niet eens de tijd om de voorstellen met de leden in het bedrijf door te spreken. De Distrikts Metaal Kommissie van Den Haag bijvoorbeeld heeft de uitspraak gedaan dat 'dit echt de laatste keer was dat zij onder dergelijke druk zou besluiten'. Binnen de FNV-federatieraad was men ook niet van tevoren op de hoogte van de stappen van de Industriebond, die daarmee het FNV-boekje te buiten ging.

Leerlingwezen uitgehold

Bij het uitwerken van het principe-akkoord is met name bij het onderdeel leerlingwezen een invulling gemaakt, die nooit en te nimmer aan de leden is voorgelegd. In het principe-akkoord werd voorgespiegeld dat de 0,2% prijskompensatie aan 1200 leerlingen extra in de metaal een leerlingplaats zou verzekeren. Onder het mom van solidariteit werden de ouderen onder druk gezet en uitgespeeld tegen de jongeren. En wat voor leerlingplaats blijken de jongeren nu te krijgen: Ten eerste wordt het arbeidskontraat losgekoppeld van het leerkontraat. Leerlingen zijn voortaan niet meer in dienst van een bedrijf en kunnen dus meteen op straat gegooid worden. Ten tweede is het minimumjeugdloon

voor de leerlingen afgeschaft. Jongeren worden voortaan afgescheept met een zakcent van tussen de 150 en 450 gulden *per maand*, al naar gelang ze meer of minder productief werk doen. Deze twee wensen, die de werkgevers al jaren naar voren brengen, zijn in één klap gerealiseerd. En dat nog ten koste van de prijskompensatie van de arbeid (st)ers. Voor weer een nieuwe groep jongeren is het recht op een zelfstandig bestaan een vage droom geworden.

Chantage

Met welke argumenten accepteert de Industriebond deze verslechtingen? In de eerste plaats wordt er gezegd: 'Het was kiezen voor het behoud van het leerlingstelsel of van het inkomen van jongeren.' Behalve door deze valse keus liet de bond zich ook chanteren door de dreiging of daadwerkelijk uitvoering door veel metaalwerkgevers hun hele bedrijfsopleiding te sluiten. Het was kiezen of delen. Maar hier tegenover stelt Henk Vos, distriktbestuurder in Rotterdam in ZIN (nr 18): 'Vroeg of laat heb je toch nieuwe krachten nodig in je onderneming. Dat geldt zeker voor het moment als de ekonomie weer aantrekt. Maar wat moet je dan als je de laatste jaren niemand meer hebt opgeleid?' Een tweede argument was dat de bond graag invloed op het leerlingstelsel wil gaan uitoefenen. De helft van de regionale stichtingen, die voortaan het leerlingwezen beheren, wordt dan ook met bondsbestuurders opgevuld. Hoe de invloed van de Industriebond er konkreet uit komt te zien is nu nog zeer onduidelijk. Wat betreft de kansen op werk na de opleiding laat Dick van der Laan, bondsekonom, in ZIN nr. 16, weinig ruimte voor illusies: 'Het moeit is natuurlijk een harde garantie. Als dat niet haalbaar is dan in ieder geval een

JONGEREN

zware intentie.'

Het zit er dus dik in dat een bedrijf de hardst werkende en minst kritische jongeren aan het eind van de opleiding zal selekteren voor vast werk, als het ze uitkomt. De anderen kunnen geruisloos afgevoerd worden. Het is wel duidelijk dat er bar weinig jongeren bij het tot stand komen van zo'n beleid betrokken zijn geweest.

Op termijn rekening gepresenteerd

Met deze gang van zaken trekt de Industriebond een zware wissel op haar voortbestaan. Ten eerste betekent de ondemokratische manier van doordrukken van de CAO *nú* een slag voor de strijdbare kaderleden. Tijdens de ledenvergaderingen in september wisten de (kader)leden nog steeds niet wat het leerlingenaakkoord precies inhield. Dit terwijl de bond daarover in de vakantie al concrete plannen had en sommige werkgevers al maanden

nieuwe leerlingen aan het werven waren.

Ten tweede zal de bond *op termijn* een rekening gepresenteerd krijgen voor het verwaarlozen, om niet te zeggen ontkennen, van de belangen van jongeren. De jongeren van nu mogen opgroeien met de nieuwe armoede en met een houding als 'van de bond heb je niks te verwachten'. Mede naar aanleiding van deze zaken heeft een aantal jongeren uit Den Haag, Den Bosch, Alblasterdam en Amsterdam het initiatief genomen om binnen de FNV-jongerenbeweging een landelijke groep van Industriebondsjongeren op te richten. Eén van de eerste activiteiten van die groep wordt waarschijnlijk een petitiekampagne gericht aan de Industriebondleiding, waarin de Metaal-CAO wordt afgekeurd.

Hans Teygeler
lid Industriebond Den Haag

Op de vergadering over de Metaal-CAO op 22 september j.l. in Den Haag stemden alle aanwezigen voor de volgende motie van afkeuring:

'Het bondsbestuur van de Industriebond FNV heeft buiten de leden om, en helemaal voorbijgaand aan de direkt betrokkenen, de jongeren, een drastische verslechtering van de rechtspositie van jongeren m.b.t. de opleiding doorgevoerd. De aanwezigen op de ledenvergadering over de Metaal-CAO in Den Haag, keuren zowel de inhoud van de verslechteringen als de ondemokratische besluitwijze ten sterkste af.'